

Pelastusarmeijan päiväkoti on yksityinen päiväkoti, johon voi hakea Porin kaupungilta varhaiskasvatuksen palveluseteliä. Hoitopaikkoja on 76. Päiväkodissa on neljä ryhmää: Pörriäiset (1-2 –vuotiaat) Leppäkertut ja Perhoset (2-5 –vuotiaat) sekä Ampiaiset (3-6 –vuotiaat). Päiväkoti sijaitsee kaupungin keskustassa kahdessa vanhassa puutalossa. Piha on viihtyisä ja hiljattain uusittu. Päiväkodissa on oma valmistuskeittiö. Henkilökuntaa on yhteensä 16, viisi varhaiskasvatuksen opettajaa, kahdeksan lastenhoitajaa, päiväkodin johtaja, laitoshuoltaja, keittäjä ja keittiöapulainen.

Pelastusarmeijan päiväkodin oma varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja Porin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan.

1. Arvoperusta

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi ja huomioon otetuksi omana itsenään ja yhteisön jäsenenä. Jokaisella on oikeus hyvään opetukseen, huolenpitoon ja kannustavaan palautteeseen. Kiusaamista, rasismia ja väkivaltaa ei hyväksytä missään muodossa. Varhaiskasvatuksessa näkyy yhdenvertaisuuden, perheiden moninaisuuden ja tasa-arvon kunnioitus.

2. Oppimiskäsitys

Lapsi oppii, kasvaa ja kehittyy vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana, joka oppii leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten ja taiteillen.

3. Laaja-alainen osaaminen

Tulevaisuudessa tarvitsemme laaja-alaista, erilaiset tiedon- ja taidonalat yhdistävää osaamista. Laaja-alaisen osaamisen viidessä osa-alueessa koemme tärkeänä ja korostamme työssämme lasten kanssa seuraavia asioita:

- AJATTELU JA OPPIMINEN

Leikin merkitys oppimisessa

Fyysisen aktiivisuuden merkitys oppimisessa

Keskustelu ja yhdessä pohtiminen

Onnistumisen ilo ja positiivisen oppimiskäsityksen muodostuminen

Kannustaminen ja kehuminen

Toiminnan dokumentointi (kasvun kansio, vasut, toimintakertomus, valokuvat, Facebook)

Sinnikkyyteen kannustaminen

- KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS, ILMAISU

Perehtyminen
suomalaiseen
kulttuuriin ja
perinteisiin

Tutustuminen
muihin
kulttuureihin

Erilaisuuden
sietäminen,
yhdenvertaisuuden
toteutuminen

Ristiriitatilanteiden
selvittäminen
myönteisin keinoin

Aikuisen oman
käyttäytymisen
merkitys mallina
lapsille

Toisten
huomioon
ottaminen

- ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN

Hygienenkasvatus

Riittävä lepo,
ravinto ja
liikunta

Ympäristökasvatus

Omista
tavaroista ja
yhteisestä
ympäristöstä
huolehtiminen

Tunteiden
tunnistaminen ja
hallinta

Avun
pyytämisen
opettelu

Oman ja toisen
kehon
kunnioittaminen
ja suojele

- MONILUKUTAITO, TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIA

Erilaisten
teemojen
kokonaisvaltainen
käsittely

Tiedon haun
opettelu

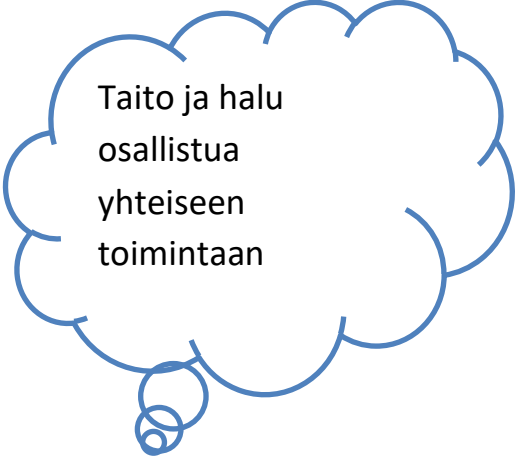
Monipuolinen
välineiden käyttö
(kirjoitettu teksti,
puhuttu kieli,
digitaaliset
välineet, kuvat)

Kriittinen
suhtautuminen
mediasisältöihin

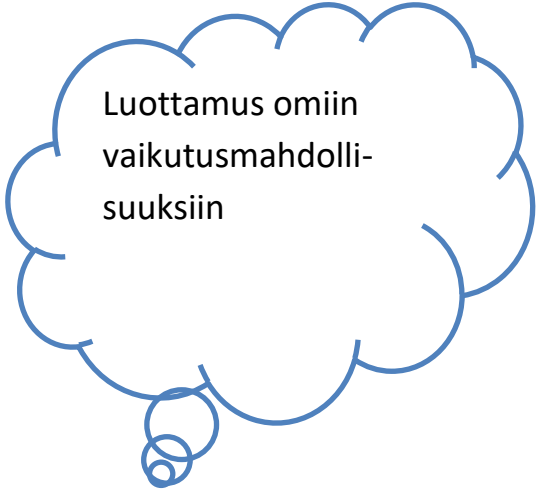
Digitaalinen
dokumentointi

Viestintävälineiden
ja median
turvallisen käytön
opettelu

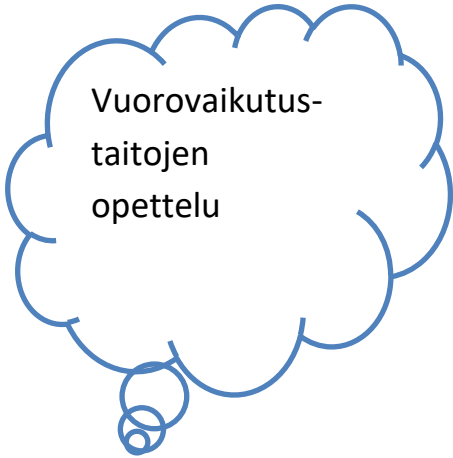
- OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

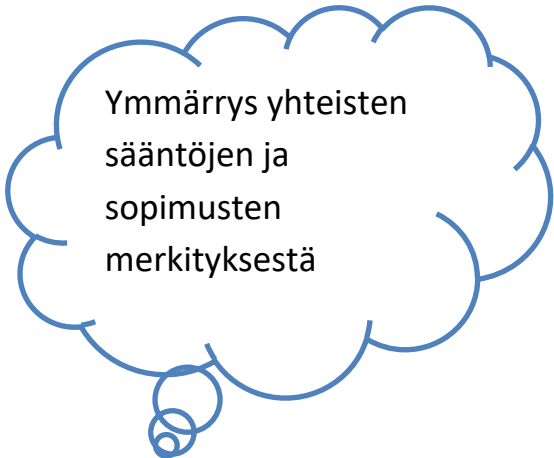
Taito ja halu
osallistua
yhteiseen
toimintaan

Luottamus omaan
vaikutusmahdolli-
suuksiin

Vuorovaikutus-
taitojen
opettelu

Ymmärrys yhteisten
sääntöjen ja
sopimusten
merkityksestä

4. Päiväkodin toimintakulttuuri

- **Oppiva yhteisö**

Päiväkotiin luodaan keskusteleva ja toimintaa kehittävä kulttuuri antamalla varhaiskasvattajille, vanhemmille ja lapsille mahdollisuus osallistua toiminnan kehittämiseen. Yhteiselle keskustelulle on luotu rakenteita (viikkopalaverit, suunnittelupäivä, opettajien palaverit, vanhempainillat). Vanhempainillat ovat vuorovaikutuksellisia ja toiminnallisia. Henkilökunnalle tarjotaan koulutusta vuosittain.

- **Leikki ja vuorovaikutus**

Leikki nähdään oppimisen välineenä ja sitä arvostetaan. Varhaiskasvattaja osallistuu leikkihetkien suunnitteluun viikoittain ja on mukana rikastuttamassa sitä. Varhaiskasvattajat tiedostavat olevansa lapsille mallina myös vuorovaikutuksessa. Lasten kanssa keskustellaan ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon. Tunteita opetellaan tunnistamaan ja hallitsemaan. Pää tavoitteena on luoda positiivinen ja lämmin ilmapiiri koko päiväkotiin.

- **Osallisuus, yhteisöllisyys ja tasa-arvo**

Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa toimintaan esim. palautekyselyjen avulla. Päiväkodissa järjestetään yhteisiä juhlia ja tapahtumia, joiden tarkoituksena on luoda me-henkeä ja yhteenkuuluvuutta. Kaikenlaisen tasa-arvon toteutuminen koetaan tärkeänä asiana.

- **Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa**

Liikkumiseen kannustetaan: jumppapäivä kerran viikossa, ohjattua ulkoliikunta isoilla kerran viikossa, kiertävät liikuntavälineet ryhmissä vapaassa käytössä. Kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puututaan heti. Ruokalistan suunnittelussa panostetaan terveellisyyteen ja monipuolisuuteen. Roskat lajitellaan.

5. Oppimisympäristö

- **Fyysiset tilat**

Tiloja muokataan lasten tarpeiden mukaan, leluja ja leikkipisteitä vaihtelemalla. Erilaisia tiloja hyväksikäyttäen pystytään turvaamaan leikkirauha. Leikkivälineet ja muut tarvikkeet ovat lasten saatavilla. Liikuntavälineitä vaihdetaan säännöllisesti ryhmästä toiseen. Tavarat

säilytetään laatikoissa tai hyllyillä, yleiseen siisteyteen panostetaan. Ulkotilojen turvallisuus tarkastetaan säännöllisesti. Lähistöllä sijaitsevia luontokohteita hyödynnetään (Kirjurinluoto, Isomäki, Yyteri). Kaupungin kulttuuritarjontaa ja esim. kirjastoa käytetään säännöllisesti.

- **Pienryhmätoiminta**

Isojen ryhmissä lapset jaetaan aamupäivisin pienryhmiin, joissa järjestetään erilaista toimintaa. Kerran viikossa myös vapaa leikki tapahtuu pienryhmissä. Leppäkertuilla on ainakin kahtena päivänä toimintaa pienryhmissä. Pörriäiset jakautuvat lapsimäärän vaatiessa ja henkilökuntamäärän salliessa eri huoneisiin leikkimään.

- **Ilmapiiri**

Yhteisesti sovituista säännöistä pidetään kiinni. Isojen puolella ryhmien säännöt mietitään yhdessä lasten kanssa. Opetellaan toisten huomioimista. Muille puhutaan ystävällisesti ja erilaisuutta siedetään. Pyritään luomaan yhteisten tapahtumien avulla me-henki, johon saadaan vanhemmatkin mukaan. Varhaiskasvattajat muistavat olevansa tärkeä malli lapsille myös ilmapiirin luomisen suhteen. Ei puhuta selän takana, vaan tuodaan asiat yhteiseen keskusteluun. Jokainen on osaltaan vastuussa yleisestä ilmapiiristä.

6. Yhteistyö

Yhteistyön tavoitteena on, että varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat johdonmukaisen oppimisen polun. Tärkeää on, että olennainen tieto siirtyy yksiköstä toiseen. Yhteistyötahoina ovat lapsen huoltajat, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neuvolat, puheterapeutit, seurakunta, lähikoulut, koulukuraattorit, psykologit ja lastensuojelu.

Huoltajan kanssa tehtävän yhteistyön tulee perustua luottamuksellisuuteen ja molemminpuoliseen arvostukseen. Yhteistyö edellyttää henkilökunnan aloitteellisuutta. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää, jotta pystytään toimintaa suunniteltaessa ottamaan huomioon lasten

kasvuympäristöt ja yksilölliset tarpeet. Yhteistyön tarve korostuu erityistä tukea tarvitsevien lasten kohdalla.

Pohja toimivalle yhteistyölle luodaan päivittäisissä keskusteluissa vanhempien tuodessa ja hakiessa lastaan. Vähintään kerran vuodessa pidetään varhaiskasvatuskeskustelu vanhempien kanssa. Siinä keskustellaan lapsen kehityksestä, tavoista ja tuen tarpeista. Yhteiset sopimukset kirjataan lapsen vasuun eli varhaiskasvatussuunnitelmaan. Vanhempainilta pidetään ainakin kerran vuodessa ja siitä pyritään tekemään vuorovaikutuksellinen. Vanhemmat voivat kommentoida päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelmaa sähköpostilla ja näin vaikuttaa päiväkodin toimintaan.

Yhteistyö ryhmien välillä on tärkeää tiedonkulun ja toiminnan yhtenäisyyden kannalta. Talon yhteinen palaveri ja ryhmien tiimipalaverit ovat kerran viikossa. Opettajien oma palaveri pidetään kerran kuukaudessa. Suunnittelupäivä on vähintään kerran vuodessa. Lapsen siirtyessä osastolta toiselle pidetään infopalaveri lapsen tottumuksista ja tavoista.

7. Dokumentointi

Lapsilla on kasvun kansiot, joihin tallennetaan tuotoksia ja kuvia vuosien varrelta. Facebook-sivuille laitetaan kuvia arjesta ja erityisistä tapahtumista. Lapsen vasuun ja esiopetussuunnitelmaan kirjataan lapsen taitoja ja lähiajan tavoitteita. Lapsen tarvitessa tukea sovitut toimenpiteet kirjataan vasuun. Vasukeskusteluissa vanhempien kanssa arvioidaan vasun toteutumista. Vasun laatimisen tukena käytetään päiväkodin havainnointikaavakkeita. Neljävuotiaasta lapsesta täytetään havainnointikaavake, jonka vanhemmat toimittavat neuvolaan. Vanhemmille kerrotaan viikon tapahtumista ryhmien ilmoitustauluilla. Vanhempien kesken on muodostettu WhatsApp-ryhmä, jossa voidaan muistutella osaston tärkeistä tapahtumista tai lähettää kuvia päivän kulusta.

8. Monipuoliset työtavat

Työtavoissa kiinnitetään huomiota toiminnan monipuolisuuteen. Tuokioiden suunnittelussa panostetaan vaihteluun sekä toiminnallisuuteen (esim. kynätehtävät/toiminnallisuus, tutkiminen, parityöskentely/ryhmätyöskentely, koko ryhmä/pienryhmä, aikuisjohtoisuus/lapsilähtöisyys). Erilaisiin materiaaleihin ja työvälineisiin tutustutaan. Vastuu toiminnan monipuolisuudesta on jokaisella omaa toimintaansa suunnittelevalla varhaiskasvattajalla.

9. Leikki

Sekä vapaaseen että ohjattuun leikkiin panostetaan. Lapsella on mahdollisuus omaehtoiseen leikkiin päivittäin. Isompien ryhmissä pyritään pitämään viikoittain ohjatun leikin päivä, jolloin varhaiskasvattaja osallistuu leikkiin rikastuttaen ja ohjaten sitä. Myös Leppäkerttujen ryhmässä ohjattua leikkiä on säännöllisesti. Leikkivälineet ovat monipuolisia ja erilaisia leikkiympäristöjä rakennetaan lasten mielenkiinnon mukaan. Leikkivälineisiin saadaan vaihtelua myös vaihtamalla niitä ryhmien kesken.

10. Oppimisen alueet

Pedagoginen toiminta suunnitellaan eheytytysti ja monipuolisesti lapsen ikäkaudelle ja kehitystasolle sopivalla tavalla. Tarkemmin eri osa-alueiden suunnitelmat kirjataan osastojen omiin ryhmävasuihin.

- **Kielten rikas maailma**

Kielen kehitystä tuetaan harjoittelemalla vuorovaikutusta, kielen ymmärtämistä ja kielen tuottamista. Muistia kehitetään ja sanavarastoa laajennetaan sekä kielitietoisuutta lisätään. Kielen käyttötaitoja harjoitellaan esim. kertomista, selittämistä ja vuorottelua.

- **Ilmaisun monet muodot**

Musiikilliseen, kuvalliseen sekä sanalliseen ja keholliseen ilmaisuun paneudutaan tasapuolisesti. Lapselle tarjotaan taiteellisia elämyksiä ja lapsen yksilöllistä ilmaisua tuetaan.

- **Minä ja meidän yhteisömme**

Tuetaan lapsen kulttuurista osaamista sekä monimuotoisessa ympäristössä toimimista. Pohditaan yhdessä lapsia askarruttavia eettisiä kysymyksiä. Katsomuskasvatuksessa tutustutaan lapsiryhmässä läsnä oleviin uskontoihin ja suomalaiseen kulttuuriperinteeseen kuuluviin tapoihin ja juhliin. Pyhäkoulu on kerran kuukaudessa henkilökunnan pitämänä ja neljä kertaa vuodessa seurakunnan pitämänä. Tutustutaan lähiympäristön menneisyyteen. Tutustutaan median eri välineisiin ja muotoihin sekä kiinnitetään huomiota mediakriittisyyden kehittymiseen.

- **Tutkin ja toimin ympäristössäni**

Matematiikkaan tutustutaan havainnollisesti ja leikinomaisen toiminnan kautta. Ympäristökasvatuksen avulla vahvistetaan lapsen luontosuhdetta ja vastuullisuutta ympäristöasioissa. Lapsia ohjataan havainnoimaan ympäristön teknologiaa ja ajattelemaan luovasti.

- **Kasvan, liikun, kehityn**

Lapsia innostetaan liikkumaan monipuolisesti ja kokemaan liikunnan iloa. Pyritään luomaan myönteinen suhtautuminen ruokaan ja tuetaan monipuolisia ja terveellisiä ruokailutottumuksia. Opetellaan turvallisuuteen liittyviä asioita jokapäiväisissä tilanteissa esim. liikenteessä.

11. Arviointi

Varhaiskasvattajat arvioivat pedagogista toimintaansa kahdesti vuodessa Tukitoimivalikon avulla. Päiväkodista osallistutaan valtakunnallisiin ja kaupungin järjestämiin arviointikyselyihin. Vuosittain tehdään oma/kaupungin asiakaskysely. Henkilökunnan henkilökohtaista arviointia tehdään kehityskeskustelussa kerran vuodessa. Lapsen henkilökohtaisen vasun toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa vanhempien kanssa.

12. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Tarkkaillessaan ja dokumentoidessaan lapsen kehitystä varhaiskasvattaja voi huomata lapsen kehityksessä tukea tarvitsevia piirteitä. Huomioista keskustellaan vanhempien kanssa ja mietitään tarvittavia yhteistyötahoja ja toimenpiteitä. Kiertävän erityislastentarhanopettajan kanssa keskustellaan mahdollisista tuen tarpeista ja sovitaan tarvittavista järjestelyistä ryhmässä. Muun muassa suunnitelmallinen toiminnan eriyttäminen, oppimisympäristöjen muokkaaminen ja selkeä päiväjärjestys voivat olla riittäviä keinoja. Lapsen tuen tarpeet ja sovitut tukitoimet kirjataan lapsen vasuun. Tarvittaessa mietitään muiden tukitoimien tarpeellisuutta, esim. avustaja tai siirto erityisryhmään. Pääsääntöisesti erityistä tukea tarvitsevat lapset hoidetaan kaupungin päiväkodeissa. Tarkemmin lapsen tuen tarpeisiin liittyviä asioita käsitellään Porin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa.